

Epiikia circa leges irritantes quam vim habeat. V, 5, 23
Epiikia circa formas sacramentorum non admittitur.

ibid.

Epiikia tam in præceptis affirmativis quam negativis locum habet. VI, 6, 6

Epiikia interdum habet locum etiamsi posset lex juste servari. VI, 6, 7

Epiikia proprium munus ostenditur. *ibid.*

Epiikia non solum iniquum sed valde difficile corrigi. *ibid.*

Epiikia tripliciter uti liceat. *ibid.*

Epiikia duplex modus. VI, 6, 8

Epiikia utendum quando non potest conveniri superior. *ibid.*

Epiikia non semper est actus jurisdictionis, sed prudentiæ et doctrinæ. VI, 6, 10

EPISCOPUS.

Episcopus habet potestatem legislativam in sua diocesi, et quo jure V, 4, 4

Episcopus, vide DISPENSATIO.

Episcopus electus et confirmatus, non consecratus, quid possit efficere. V, 4, 4

Episcopalis jurisdictio potest committi non Episcopo. *ibid.*

Episcopi potestatem legislativam a quo accipiant. *ibid.*

Episcopi Apostolorum successores, et quomodo. *ibid.*

Episcopos ab Apostolis creatos habuisse successores media auctoritate Petri. *ibid.*

Episcopus quas leges condere possit sine voluntate Papæ. *ibid.* et 6, 5

Episcopus quid possit sine consilio vel consensu Capituli. *ibid.*

Episcoporum Epistolæ vel sententiæ quando et quomodo habeant vim legum, vide EPISTOLA. V,

Episcopus intra sex menses a confirmatione non consecratus, privatur Episcopatu per Concilium Tridentinum. V, 5, 8

Episcopi in quibus secum possint dispensare. VI, 6, 12

Episcopi habent jurisdictionem immediate a summo Pontifice. VI, 6, 14

Episcopus quando potest dispensare in lege superioris. *ibid.*

Episcopus in aliquibus casibus non tenetur ad recursum superioris. *ibid.*

Episcopi an dispensent in legibus Concilii provincialis, et quomodo. VI, 6, 15

Episcopus est non inferior respectu legum synodali-um. *ibid.*

Episcopi potestas in legibus canonicis. *ibid.*

Episcopus in suis legibus et constitutionibus dispensat. *ibid.*

Episcopus dispensare potest in lege superioris per modum compensationis. VI, 6, 16

Episcopi et alii inferiores legislatores possunt in legibus suis dispensare per modum commutationis. *ibid.*

EPISTOLÆ.

Epistolæ Pontificum leges canonicas inducunt. V, 4, 14

Epistolæ Pontificum ordinariè potius sunt declarati- vae quam constituti- vae juris. V, 3, 15

Epistolæ scriptæ non ad consultationem respondentam sed ad gubernationem, quando habeant vim legum. V, 4, 14

Quibus circumstantiis cognoscendæ. *ibid.*

EXCEPTIO, EXEMPTUS.

Exceptio a lege per privilegium non est Epiikia. V, 2, 16
In loco exempto non obligant leges territorii. V, 2, 33

EUNUCHUS.

Eunuchus a Philippo baptizatus an judæus fuerit. VI, 9, 20 et 10, 4

EXCOMMUNICATIO.

Excommunicatio lata per generalem sententiam et per statutum quomodo differant. V, 1, 10

Excommunicatio minor non est sufficiens signum obligationis gravis. V, 4, 18

Excommunicatio jure lata indicat obligationem gravem. *ibid.*

Excommunicatio per hominem ferenda quando inducat gravem obligationem. *ibid.*

Excommunicatio sæpe imponitur ipso facto, et incurritur. V, 3, 5

Excommunicatus occultus quando possit communicare licite. *ibid.*

Excommunicatus existens in Ecclesia, inchoante divino officio tenetur egredi. *ibid.*

Excommunicatus si ei detur beneficium, tenetur non acceptare. *ibid.*

F.

FAS.

Fas a lege quomodo distinguitur. Vide LEX.

FAVORES.

Favores et præmia ad quem legis effectum reducuntur. V, 1, 17

FELICITAS.

Felicitas, vide HOMO.

FOEDERA.

Fœdera pacis ad jus gentium referuntur. V, 2, 18

FIDES, FIDELIS.

Fides an requiratur ad potestatem legis canonicæ ferendæ, et quomodo, vide POTESTAS. V, 4, 7

Fideles baptizati, sive in voto, sive in re, quomodo legibus tenentur. V, 1, 18

FINIS.

Finis, vide PHILOSOPHI, et LEX NATURALIS.

FORUS, FORUM.

Forus quid significet. V, 3, 21

Forum duplex, ecclesiasticum et civile. *ibid.*

Fori mixti quæ dicuntur. V, 4, 11

Forum quid. VI, 7, 5

Forum et stylus quomodo differunt. *ibid.*

Forum an comprehendat leges scriptas et non scriptas. *ibid.*

Forum internum conscientiæ et pœnitentiæ an coincident. VI, 8, 6

Forum pœnitentiale et contentiosum quomodo differunt. *ibid.*

Furtum, vide SPOLIA.

G.

GENTILES.

Gentiles, vide Coactio.

GUBERNATIO.

Gubernatio politica triplex: monarchia, aristocratia, democratia. VI, 3, 4

Gubernationes ex his variæ conficiuntur. *ibid.*

Gubernatio moralis triplex: politica, œconomica, monastica. V, 3, 11

H.

HABITUS.

Habituum naturalium et supernaturalium differentia. *ibid.*

HÆRESIS, HÆRETICUS.

Hæresis solum interior an tollat jurisdictionem ecclesiasticam. V, 4, 7

Hæresis exterior occulta, seclusis censuris, quid efficiat. *ibid.*

Hæresis publica an tollat potestatem ecclesiasticam. *ibid.*

Hæreticus externus sine interno animo non incurrit censuras contra hæreticos. V, 4, 13

HOMICIDIUM.

Occidentes per assassinos privantur beneficiis ipso facto. V, 5, 8

HOMO, HUMANUS.

Homo secundum duplicem naturam consideratus. V, 1, 3

Hominis felicitas duplex, vitæ scilicet præsentis et futuræ, et utraque in naturalem et supernaturalem distinguitur. V, 3, 11

Solus homo legum capax quomodo intelligitur. Vide LEGIS SUBJECTUM.

Omnes homines viatores legibus subjiciuntur. V, 1, 18

Humanæ multitudinis duplex consideratio. V, 3, 2

I.

IDEÆ.

Idea quomodo differt ab exemplari. V, 2, 14

JEJUNIUM.

Jejunium involuntariè an impleat præceptum. V, 2, 10

IGNORANTIA.

Ignorantiæ multiplex divisio. V, 5, 12

Ignorantia excusans factum ne sit peccatum, excusat debitum pœnæ in utroque foro. *ibid.*

Ignorantia non excusans a culpa gravi ob quam pœna legis lata non est, non excusat simpliciter a pœna, nisi in lege ita sit expressum. *ibid.*

Ignorantia crassa an diminuat pœnam. *ibid.*

Ignorantia solius pœnæ regulariter non excusat pœnæ reatum. *ibid.*

Ignorantia excusans a culpa mortali excusat a pœna gravis legis. *ibid.*

Ignorantia irritationis aut prohibitionis an impediatur effectum irritandi. V, 5, 22

Vide LEX NATURALIS.

IMMUNITAS CLERICORUM.

Ecclesiasticæ personæ a qua potestate civili exemptæ. V, 3, 34

IMPERFECTIO.

Imperfectio duplex: negativa et privativa. VI, 10, 2

IMPERATOR.

Imperator quam potestatem habeat? Vide POTESTAS ECCLESIAS.

Imperator quid habeat ex translatione imperii. V, 3, 7

Imperator per suas leges obligare potest terras Romano Imperio subjectas. V, 3, 8

IMPERIUM.

Provincias Imperio subjectas in duplici differentia. *ibid.*

IMPETRATIO.

Impetratio, vide JUSTUS.

INDULGENTIÆ.

Indulgentiæ non comprehenduntur sub nomine privilegii. VI, 8, 9

Indulgentias sibi concedit Pontifex. *ibid.*

INHABILITAS.

Inhabilitas, vide SUFFRAGIUM.

INJUSTITIA.

Injustitia in materia vel in modo legis. V, 1, 9

INTERDICTUM.

Interdictum quando indicat gravem obligationem. V, 4, 18

INTERPRETATIO.

Interpretatio, ut authentica dicatur, quæ requiruntur. VI, 6, 4

Interpretationem ex usu sumptam, interdum posse esse authenticam. VI, 7, 7

Interpretatio doctrinalis, quomodo in legibus humanis necessaria. *ibid.*

Interpretatio doctrinalis a triplici pendet principio. *ibid.*

IRRATIONABILIS.

Irrationabilis, vide CONSUETUDO.

IRREGULARITAS.

Irregularitas ob homicidium voluntarium, vel casuale, quæ restrictior. V, 4, 3

Irregularitas imposita rebaptizanti, si fecte rebaptizatus non incurritur. *ibid.*

Irregularitas quando pœnalis est, denotat gravem obligationem. V, 4, 18

Irregularitas cur incurritur ante sententiam judicis. V, 5, 5

Irregularitas incurritur licet lex feratur per verbum de futuro. V, 5, 6

Irregularitas talis pœna est, ut nunquam nisi ipso facto incurratur. V, 5, 8

IRRITATIO.

Irritatio aliquando est pure pœnalis, sæpius vero per se intenta ad honestatem morum Reipublicæ. V, 3, 35

Irritatio vinculi indissolubilis quando incurratur ipso facto. V, 5, 6

Irritatio actus in proprio conceptu non includit quod sit pœna. V, 5, 19

Irritatio dupliciter fit, per legem, vel per judicis sententiam. V, 5, 21

Irritatio actus dependentis a sententia judicis multipliciter impediri potest. V, 5, 21
 Irritatio in poenam tantum imposita, per ignorantiam, vel aliam causam, quæ a culpa excuset, impeditur. V, 5, 22
 Irritatio non cessat, licet is in cujus favorem detur, cedat juri suo. *ibid.*
 Irritatio non poenalis quomodo inducitur. V, 5, 26
 Irritatio non poenalis non requirit sententiam, ut actus sint nulli. V, 5, 32
 Irritatio poenalis an expectet sententiam. *ibid.*

J

JUDAS.

Judas Galilæus quis? quo tempore vixerit, et quos errores habuerit. V, 3, 5

JUDEX.

Judex, vide ACTUS.
 Judex tenetur secundum legem judicare et punire reum. V, 5, 11
 Judex quomodo potest poenas augere vel minuere. *ibid.*
 Judices supremi quomodo possint poenas remittere. *ibid.*

JURAMENTUM.

Juramentum, vide SUFFRAGIUM.
 In juramento potest stare intentio jurandi cum intentione non se obligandi. V, 5, 1

JURISDICTIO.

Jurisdictio episcopalis, vide EPISCOPUS.

JUS.

Juris multiplex etymologia. V, 1, 2
 Juris duplex significatio, *ibid.*
 Propria nominis jus appellatio. *ibid.*
 Jus a jubendo dictum, quid proprie significet. *ibid.*
 Jus ad legem comparari, ut genus ad speciem. *ibid.*
 Jus ab æquo et bono quomodo distinguitur. *ibid.*
 Jus humanum ita materiam juris naturæ potest mutare, ut ejus obligatio cesset. V, 2, 14
 Juris variæ exceptiones. V, 2, 17
 Jus utile, honestum seu regale, et legale, quid. *ibid.*
 Jus naturale gentium et civile, quid. *ibid.*
 Jus civile ex vi sua non obligat in Lusitania. V, 3, 8
 Jus civile, in Hispania an servandum necessario, deficientibus propriis. *ibid.*
 Jus pontificium vel imperiale an sequendum in terris nec Papæ nec Imperio subditis. *ibid.*
 Jus servitutis quando amittitur. V, 3, 20, etc.
 Jus impediendo valorem actus impedit etiam obligationem. V, 3, 33
 Jus Prætorium, Honorarium et Tribunitium, cur ita dicta. V, 5, 1
 Juri canonico applicantur hæc omnia. Constitutiones principum, jus prætorium vel honorarium, Senatus-consulta. *ibid.*
 Jus municipale, jus magistratum, jus sacerdotale, jus monachale, etc., quid sint. *ibid.*
 Jus naturale negativum, et positivum. V, 2, 14
 Differentia eorum. *ibid.*
 Jus naturæ dominativum posse per homines mutari, non tamen præceptivum. *ibid.*
 Jus naturale per dispensationem, etc., quomodo cessat. *ibid.*
 Impedimenta jure naturæ matrimonium impediuntia

non posse a Papa per dispensationem tolli. V, 2, 14
 Jus et fas quomodo distinguuntur. V, 1, 2
 Jus legale ab Aristotele descriptum. V, 1, 3

JUS GENTIUM.

Jus gentium dari, omnes ut certum supponunt. V, 2, 17
 Jus gentium in quo sensu tradatur. *ibid.*
 Jus gentium a naturali quomodo distinguatur. *ibid.*
 Jus gentium non sufficienter a naturali distingui, quod illud concessivum tantum sit, hoc vero præceptivum. V, 2, 19
 Jus gentium proprium non comprehendit sub naturali. *ibid.*
 Sed ab illo differt. V, 2, 20
 In quo conveniat jus gentium cum naturali. *ibid.*
 Jus gentium simpliciter esse dicendum positivum humanum. *ibid.*
 Jus gentium et civile in quo differunt. *ibid.*
 Juris gentium duplex modus. *ibid.*
 Jus gentium omnibus commune. *ibid.*
 In jure gentium æquitatem et justitiam servandam esse. *ibid.*
 Jus gentium esse mutabile ex hominum consensu. *ibid.*
 Jus gentium a quo et quomodo mutabile. *ibid.*
 Jus gentium de servitute captivorum in bello justo mutatum est, et inter Christianos non servatur ex antiqua consuetudine. *ibid.*
 Jus gentium, moraliter loquendo, non potest totum tolli. VI, 7, 4

JUSTIFICATIO.

Justificatio ex opere operantis duplex. VI, 9, 7

JUSTITIA.

Justitia duplex, carnis et spiritus. *ibid.*
 Justitiæ carnis quæ. *ibid.*
 Justitia animæ duplex, naturalis et supernaturalis. *ibid.*
 Justitia naturalis et legalis. V, 1, 2
 JUSTUM.
 Justum duplex, naturale et legale. *ibid.*
 JUSTUS.
 Justi in tempore legis veteris merere potuerunt ex condigno augmentum justitiæ, et coronam gloriæ. VI, 9, 7
 Justi in tempore legis veteris quomodo, et quid impedire vel satisfacere poterant. *ibid.*

L

LAICUS.

Laicus an possit eligi in Papam et jurisdictione uti. V, 4, 8
 Laici nihil contra canones statuere possunt. V, 4, 11

LEGATUS.

Legatorum non violandorum religio ad jus gentium spectat. V, 2, 18
 Legatus quas leges ferre potest, et ubi. V, 4, 5
 Leges a Legato latæ durant finito munere, donec revocentur. *ibid.*

LEGISLATOR.

Legislatoris voluntas dupliciter considerari potest. V, 3, 20

Legislatoris scientia non requiritur ut consuetudo contra legem inducatur. V, 4, 16
 Legislatoris sententia quando præsumenda. V, 3, 20
 Et quotuplex. V, 3, 27

LEX.

Legis definitio late exponitur. V, 1, 1
 Lex est commune præceptum justum ac stabile sufficienter promulgatum. V, 1, 12
 Lex Artis secundum quid. V, 1, 1
 Legis appellatio proprie ad mores pertinet. *ibid.*
 Lex et consilium differunt. *ibid.*
 Legis etymologia varia. *ibid.*
 Legis necessitas duplex, absoluta et respectiva. V, 1, 3
 Lex qua talis non fuit necessaria necessitate absoluta. *ibid.*
 Lex creaturæ rationalis necessaria ratione finis, tum simpliciter, tum ad melius esse. *ibid.*
 Lex ad naturam intellectualem pertinet. V, 1, 4
 Lex quatenus in legislatore, non in habitu, sed in actu posita est. *ibid.*
 Ad legem ferendam necessarii sunt actus intellectus voluntatis in legislatore, et qui. *ibid.*
 Voluntas obligandi subditos necessaria. *ibid.*
 Quæ locutio ad legem intimandam necessaria. *ibid.*
 Lex an consistat in actu intellectus. V, 1, 5
 Lex ex impositione prius significat externum imperium, et signum præcipientis. *ibid.*
 Lex per actum mahum, quomodo servari possit. V, 1, 13
 Legis quadruplex divisio a Platone tradita. V, 1, 3
 Legis divisio ex Platone, in Artis et morum legem. V, 1, 1
 Lex divina apud Platonem quæ. V, 1, 3
 Legis divisio in æternam et temporalem, et quæ utilitas divinæ legis. *ibid.*
 Legis divisio in naturalem et positivam. *ibid.*
 Lex positiva quæ. *ibid.*
 Divisio legis positivæ in divinam et humanam. *ibid.*
 Legis divisio in civilem et ecclesiasticam, et quæ sint, earumque necessitas. *ibid.*
 Lex ostendens et præcipientis, item affirmativa et negativa, item poenalis, prohibens, irritans, etc. *ibid.*
 Lex potest versari circa duplicem materiam boni communis. V, 1, 7
 Legis materia ex se debet esse utilis communi bono. *ibid.*
 Lex in nocumentum alicujus privatæ personæ ob commune bonum ferri potest. *ibid.*
 Lex in triplici subjecto inveniri potest. V, 1, 4
 Lex in subdito sola residet in actu mentis. *ibid.*
 Lex pro aliquibus ferri debet. V, 1, 6
 Quomodo solum homines sunt legis capaces. *ibid.*
 De ratione legis esse ut pro communitate feratur. *ibid.*
 Lex ordinarie fertur ad communitatem. *ibid.*
 Et quæ illa sit. Vide COMMUNITAS.
 Lex data ad obligandum unam partem civitatis et non aliam an sit vera lux. *ibid.*
 Lex publica auctoritate ferenda. V, 1, 8
 An lex a potestate jurisdictionis procedere debeat. *ibid.*
 De ratione legis est ut præcipiat justa. V, 1, 9
 Lex injusta non est lex. V, 3, 19
 Lex permittens mala, est justa. V, 1, 9
 Lex præcipere debet honesta. et religioni congrua. *ibid.*
 Lex non debet a præceptis legis naturæ deviare. *ibid.*
 Lex sine honestate nulla est. *ibid.*

Lex juste ferenda, aliter nulla. V, 1, 9
 Tres virtutes justitiæ. *ibid.*
 In lege justa cernuntur. *ibid.*
 De ratione legis est ut sit possibilis. *ibid.*
 Lex ob commune bonum ferri debet. V, 1, 7
 Legis finis est facere subditos bonos. V, 1, 13
 Legis proximus effectus quis? et quis adæquatus. V, 1, 14
 Legis effectus quadruplex, præcipere, prohibere, etc. V, 1, 15
 Omnis lex propria obligationem inducit. V, 1, 14
 Lex permissiva quo sensu obligat. *ibid.*
 Lex poenalis quo sensu obligat. *ibid.*
 In quo sensu obligatio sit effectus adæquatus legis. V, 1, 1
 Lex sortitur effectum post debitum tempus, licet ignoretur. V, 8, 40
 Lex negativa pro semper obligat, affirmativa non ita. V, 1, 14
 Permissionem negativam non esse proprium effectum legis. *ibid.*
 Punio, quomodo effectus sit legis. *ibid.*
 Legis duo sunt primarii effectus, duo secundarii. *ibid.*
 Non singulis legibus omnes legis effectus convenire. V, 1, 16
 Effectus puniendi quomodo semper conjungitur omni legi. *ibid.*
 Legi sumptæ collectivæ, omnes effectus legis conveniunt. *ibid.*
 Statuere medium in materia virtutis ad quem effectum legis reducitur. V, 1, 27
 Effectus irritandi, vel inhabilitandi ad legem prohibentem, vel præcipientem reducitur. *ibid.*
 Duplex perpetuitas. Vide PERPETUITAS. V, 1, 10
 Quam perpetuitatem divina lex requirit. *ibid.*
 Lex vetus et nova quomodo perpetua. *ibid.*
 Legem humanam triplicem habere perpetuitatem. *ibid.*
 Legem humanam non esse ita perpetuam ut revocari nequeat. *ibid.*
 Diversam promulgationem requiri in lege naturali et positiva. V, 1, 11
 Quæ promulgatio legis sit necessaria. *ibid.*
 An promulgatio sit conditio ex parte legis, an subditorum. *ibid.*
 Et an essentialiter includat scripturam. *ibid.*
 Lex indefinite posita non mutatur ob solam temporis diurnitatem. V, 1, 20
 Legis mutatio dupliciter contingit. *ibid.*
 Legem posse mutari per solam ablationem, vel per additionem alterius quæ illam extinguit. *ibid.*
 Legis mutatio universalis, particularis, simpliciter, secundum quid. *ibid.*
 Mutatio legis particularis per dispensationem significata. *ibid.*
 Dispensatio proprie in lege quando exercetur. *ibid.*
 De legis mutatione per commutationem vel compensationem. *ibid.*
 Legis interpretatio quid vult. *ibid.*
 Variatio quæ fit in obligatione ob mutationem materiæ, non est dispensatio. *ibid.*
 De mutatione legis secundum quid, quæ fit per suspensionem. *ibid.*
 Quando suspensio coincidit cum dispensatione, epikia, etc. *ibid.*
 Legis duplex status. V, 2, 1
 Lex et præceptum differunt. V, 3, 33, et VI, 6, 9

- Legum variae distinctiones, denominationes et divisiones. V, 3, 1
 Lex odiosa et favorabilis. V, 5, 2
 Et unde distinguendae. *ibid.*
 Et an aliquando diversae. *ibid.*
 Lex a populo in aliquibus casibus non acceptatur. V, 3, 19
 Vide plura de legis mutatione in sequentibus titulis, praecipue vide *MUTATIO LEGIS HUMANAЕ.*
 Lex aliqua probabiliter data fuit a Deo ante legem Moysi, opportuna pro illo tempore. VI, 9, 1

LEX AETERNA.

- Lex aeterna tantum dicit legem in mente Dei conceptam. V, 1, 11
 Legem aeternam dari in Deo. V, 2, 1
 De ratione legis aeternae non esse promulgationem actu factam. *ibid.*
 Actus divini ad intra non regulantur per legem aeternam. V, 2, 2
 An lex aeterna sit regula actuum liberorum Dei ad exteriora. *ibid.*
 Lex aeterna ut regula actionis honestatis liberae, quomodo Deo tribuenda. *ibid.*
 Lex aeterna potest dici lex operandi, respectu rerum gubernandarum, non vero ipsius Dei. *ibid.*
 Lex aeterna quo sensu reprehendat irrationabiles creaturas. *ibid.*
 Lex aeterna etiam ut praecipiens, omnes actiones morales aliquo modo complectitur. *ibid.*
 Lex aeterna non dicit actum in Deo necessarium, sed liberum. V, 2, 3
 Quo sensu lex aeterna Idea dici possit, et quomodo differunt. Ubi de distinctione a providentia. *ibid.*
 Lex aeterna necessario includit actum divinae voluntatis et quem. *ibid.*
 Lex non est in actibus divini intellectus, ante decreta libera. *ibid.*
 In quo actu intellectus collocanda sit lex aeterna, si in illis actibus formaliter consistat. *ibid.*
 Lex aeterna quos effectus habeat. *ibid.*
 Quomodo omnes effectus providentiae possint legi aeternae attribui. *ibid.*
 An lex aeterna sit una vel multiplex. *ibid.*
 Lex aeterna praecipitiva sufficienter promulgata vim obligandi habet. V, 2, 4
 A lege aeterna omnis lex aliquo modo descendit, et ab illa habet vim obligandi. *ibid.*
 Differentia inter legem aeternam humanam et divinam. *ibid.*
 Lex aeterna non est per seipsam nota hominibus viatoribus, sed per alias leges. *ibid.*
 Quo sensu omnes habent notitiam legis aeternae. *ibid.*

LEX DIVINA.

- Lex divina apud Platonem, quae. V, 1, 3
 Et ejusdem utilitas. *ibid.*
 Lex divina naturalis, et simpliciter, et per ordinem ad gratiam. *ibid.*
 Lex positiva quae. *ibid.*
 Divisio legis positivae in divinam et humanam. *ibid.*
 Legis positivae a divina et naturali discrimen. *ibid.*

LEX NATURALIS.

- Lex naturalis. Vide *PRÆCEPTUM.* Quenam sit propria. *ibid.*
 Lex naturalis varie explicatur. V, 2, 5

- An lex naturalis consistat in actu vel habitu mentis. V, 2, 5
 Lex naturalis distinguitur a conscientia. *ibid.*
 Lex naturalis non solum est judicativa boni et mali, sed etiam continet praecipitum et prohibitionem. V, 2, 6
 Lex naturalis est vera et propria lex divina, cujus legislator est Deus. *ibid.*
 Lex naturalis in quo differt ab aliis legibus. *ibid.*
 Lex naturalis amplectitur omnia praecipita, seu principia moralia, quae evidentem habeant honestatem necessariam ad rectitudinem morum. V, 2, 7
 An omnes actus virtutum cadant sub legem naturalem. *ibid.*
 Quibus modis potest aliquid cadere sub lege naturali. *ibid.*
 Lex naturalis in ordine ad puram naturam, vel in ordine ad gratiam sumitur. V, 2, 8
 Lex naturalis in unoquoque homine una, ex pluribus praecipitis naturalibus composita. *ibid.*
 Lex naturalis una in omnibus hominibus, et ubique. *ibid.*
 Et omni tempore, ac statu. *ibid.*
 Legis naturalis et positivae duplex differentia. V, 2, 16
 Lex naturalis perficit hominem, secundum triplicem inclinationem suam. V, 2, 6
 Quomodo legis naturalis ignorantia invincibilis esse possit. V, 2, 8
 Quo sensu lex naturalis obligat ad exercitium omnium virtutum. V, 2, 7
 Lex naturalis semper obligat in conscientia. V, 2, 9
 An omnis obligatio moralis sit obligatio in conscientia. *ibid.*
 Non omnis obligatio in conscientia est immediatus effectus legis naturae. *ibid.*
 Nulla est obligatio in conscientia, quae non sit aliquo modo effectus naturalis. *ibid.*
 Lex naturalis obligat ad modum operandi voluntarie. V, 2, 10
 Lex naturalis obligat ut opus ex conscientia aliquo modo fiat. *ibid.*
 Lex naturalis obligat ad modum virtutis. *ibid.*
 Lex naturalis collectivè sumpta, obligat hominem in pura natura spectatum, ut se suaque omnia referat in Deum, ut in ultimum finem. V, 2, 11
 Omne opus quo impletur aliquod praecipitum naturale, natura sua tendit in Deum, ut in finem ultimum. *ibid.*
 Lex naturalis, quae obligat ad diligendum Deum, etiam in ipsum ut ultimum finem referendum. *ibid.*
 Lex naturalis non obligat ad operandum ex charitate infusa. *ibid.*
 Lex naturalis permissionem non admittit proprie loquendo. V, 2, 12
 Lex naturalis vim habet aliquos actus irritandi. *ibid.*
 Lex naturalis varie accepta. V, 1, 3
 Lex naturalis an mutari possit ab intrinseco, vel extrinseco. V, 2, 13
 Lex naturalis mutari non potest per seipsam, nec in universali, nec in particulari. *ibid.*
 Lex naturalis quo sensu dici potest mutari quoad aliqua. *ibid.*
 Lex naturalis de mentibus hominum deleri non potest. V, 2, 15
 Lex naturalis in quo sensu indispensabilis per humanam potestatem. *ibid.*
 Lex naturalis, ut per legem positivam constituta, admittit epikam. V, 2, 16

- Legis naturalis transgressio in quo consistat. V, 2, 7
 Legis naturalis transgressio sufficit ad aeternam damnationem. V, 2, 9
 Lex naturalis quomodo mentibus hominum scripta sit. V, 10, 3

LEX HUMANA, QUAE ET CIVILIS DICITUR.

- Legis civilis potestas ex sola rei natura in nullo singulari homine existit, sed in hominum collectione. V, 3, 3
 Lex indefinite lata quo se extendat. *ibid.*
 Lex civilis in genere signi indicantis principis voluntatem constituitur. V, 3, 15
 Lex civilis formaliter unde fit. *ibid.*
 Ut lex prudenter feratur, quomodo requirit multorum consilium. *ibid.*
 Lex non requirit suffragium multorum. *ibid.*
 Lex civilis non requirit essentialiter scripturam. *ibid.*
 Lex civilis quam formam verborum requirit. *ibid.*
 Legi regulariter adhibenda sunt verba praecipitiva. *ibid.*
 Lex quomodo ferenda. *ibid.*
 Lex interdum per sententiam sufficienter lata. *ibid.*
 An vim legis habeat rescriptum sive epistola principis. *ibid.*
 Legis anima, mens legislatoris. V, 3, 20
 Legis intrinseca forma voluntas legislatoris. *ibid.*
 Ratio legis non est forma intrinseca, sed mensura extrinseca. *ibid.*
 Lex non postulat acceptionem ad vim obligandi. V, 3, 19
 Lex humana dividitur in eam quae est juris communis et juris proprii. V, 3, 1
 Lex humana, civilis et canonica. *ibid.*
 Lex alia declarativa, alia constitutiva. V, 3, 14
 Lex declarativa, quantum est ex se, tam futura quam praeterita comprehendit. *ibid.*
 Lex declarativa de se non est regula actionis, sed supponit eam. *ibid.*
 Lex aliquo modo partim constitutiva, partim declarativa. *ibid.*
 Leges aliae inferiorum communitatum, aliae amplissimarum. V, 3, 16
 Legem civilem solum versari in materia honesta. V, 3, 12
 Leges civiles posse praecipere recta in omnibus virtutibus, et opposita vetare. *ibid.*
 Lex humana potest praecipere omnes virtutes, ut sunt ad alterum, vel ad se, vel ad Deum. *ibid.*
 Lex civilis prohibens, an in regnis non subditis imperio vim habeat. VI, 5, 30
 Quo sensu liberalitas, magnificentia, etc., sunt materia legis civilis. V, 3, 13
 Leges civiles non posse ferri de omnibus actibus omnium et singularum virtutum. *ibid.*
 Leges civiles non possunt prohibere omnia vitia contra omnes virtutes. *ibid.*
 Qui actus virtutis sit materia legis civilis. V, 3, 12
 Lex civilis quo sensu praecipit actus indifferentes. *ibid.*
 Lex humana quo sensu dicitur constituere medium in materia virtutum. *ibid.*
 Lex mere humana non potest praecipere actum pure internum directe, et secundum se. *ibid.*
 Lex pure humana praecipit actum interiore indifferente. V, 3, 13
 Lex dupliciter prohibet et praecipit actum internum. *ibid.*

- Legis effectus triplex. Obligatio in conscientia, poena, et irritatio actus. V, 3, 14
 Lex constitutiva juris, per se, et ex natura sua, de futuris tantum datur. *ibid.*
 Lex quoad effectum poenae extendi potest ad actum praeteritum. *ibid.*
 Lex de novo irritans raro ad actus jam factos extenditur. *ibid.*
 Legem loquentem de praeterito regulariter totum tempus comprehendere. *ibid.*
 Leges civiles, non solum bonos civiliter, sed etiam moraliter efficiunt. V, 1, 13
 Leges civiles universaliter latae pro toto orbe, et quae omnes homines obligent, non dantur, si ex natura rei loquamur. V, 3, 4
 Leges civiles juris communis, quibus in terris obligent. V, 3, 8
 Lex sufficienter promulgata in loco debito absque limitatione temporis, statim incipit obligare ex natura sua. V, 3, 17
 Non tamen in toto territorio. *ibid.*
 Lex incipit obligare pro toto territorio infra tempus moraliter necessarium, ut notitia legis ubique haberi possit juxta prudentis arbitrium. *ibid.*
 Lex dicens ex nunc, quando obliget. *ibid.*
 Quid si dicat ex tunc. *ibid.*
 Lex indefinite lata non obligat simul omnes subditos. *ibid.*
 Lex post lapsum sufficiens tempus a promulgatione omnes obligat. *ibid.*
 Lex non obligat ante tempus sufficiens, licet ab Angelo reveletur. *ibid.*
 Lex quo tempore incipiat obligare, juxta jus civile, V, 3, 18
 Lex imperatoris non obligat ante duos menses, licet notitia ejus habeatur. *ibid.*
 Lex regia quando incipit obligare. *ibid.*
 Leges latae ab inferioribus magistratibus quando obligant. *ibid.*
 An, et quomodo lex obliget ignorantes. *ibid.*
 Lex civilis obligat in conscientia. V, 3, 21
 Lex quomodo obligat ad poenam, non ad culpam. V, 3, 22
 Leges omnes verae humanae aliquam conscientiae obligationem inducunt. *ibid.*
 Lex fundata in praesumptione, quomodo obligat in conscientia. V, 3, 23
 Legis praesumptio duplex. *ibid.*
 Quae leges fundatae in praesumptione, obligant in conscientia, quae non. *ibid.*
 Legis verba, usus, et interpretatio doctorum, ostendunt quando lex fundatur in praedjudicio periculi, vel in praesumptione facti. *ibid.*
 Lex civilis ex genere suo obligat sub mortali. V, 3, 24
 Lex non obligat ultra intentionem legislatoris. V, 3, 27
 Lex in materia gravi ex intentione legislatoris potest obligare sub veniali tantum. *ibid.*
 Legis obligatio gravis ex materia colligenda. V, 3, 25
 Legis finis ad virtutem aliquam ex gravioribus pertinere debet, ut gravis obligatio oriatur. *ibid.*
 Legis obligatio circa medium, ex fine colligenda. *ibid.*
 Legis finis et materia intrinseca cadunt sub lege. *ibid.*
 Lex licet adjiciat poenam, obligat in conscientia. V, 3, 26
 Lex humana potest obligare cum periculo vitae, si necesse sit. V, 3, 30
 Lex humana quando obligat cum periculo vitae. *ibid.*